

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

17. rujna 2021.

Broj 203-204

ISSN 1821-3758

9771821375004

STRIP KAŠ U SVJETLOU POLAZNKA LIKOVNE VEŠTACE HRVATSKOG KLA TURNOG CENTRA "BALISTIAČNO KOLU" U SUBOTICI 2020. GODINE

Kraljica jeseni

Bila crvena, zelena ili žuta, kisela ili slatka, jabuka je vrijedna namirnica i čuvarica zdravlja. Iako stablo jabuke i trnovita ruža nemaju nikakve veze, bar ne one našem oku vidljive, ove dvije biljke spadaju u istu porodicu – ruža.

Starija od čovjeka

Jabuke su porijeklom s područja koje se nalazi između Crnog mora i Kaspijskog jezera, a tamo se i danas mogu naći divlje jabuke. Vjerovali ili ne, u svijetu danas postoji gotovo 8000 sorti jabuka! Za njeno širenje po Europi najzaslužniji su Rimljani, koji su jabuke smatrali luksuznim voćem.

Arheolozi su pronašli dokaze da su ljudi jabuke jeli još 6500 godina prije nove ere, a prema Bibliji, Bog je jabuku stvorio tri dana prije čovjeka.

Gasi žeđ

Možda niste nikada probali, ali eto nove ideje: ako jabuku ubacite u vodu ona će plivati po površini. Razlog je taj što čak 25 posto volumena ovog voća čini zrak.

Jabuka je odlična i za zdravlje, te stoga i postoji izreka: »Jedna jabuka na dan, liječnik iz kuće van.«

Pomaže u jačanju kostiju i zglobova, štiti od kardiovaskularnih bolesti, smirenja, popravljja raspoloženje (čak uspješnije od čokolade), a smatra se i prirodnim četkicom za zube. Od nje se pravi i jabučni ocat koji se također može koristiti u ljekovite svrhe.

Stablo jabuke se najčešće koristi za graviranje i izradu palica za golf.

Odlična voćka

Drvo jabuke daje plod već nakon 4 do 5 godina, a stablo može doživjeti starost do stotinu godina, pa i više. Najveći proizvođači jabuka širom svijeta su Kina, SAD, Turska, Poljska i Italija.

Jabuke su odlična, zdrava užina koja daje energiju, a ujedno osvježava. Od jabuka se mogu praviti sokovi, pite, želei...

Najbolje ju je jesti prije obroka ili nekoliko sati poslije. Kada je sama u želucu probavit će se za 15-20 minuta, a s drugom hranom do nekoliko sati.

Priredila: Ž. V.

Dobrodošli prvaši!

Dvorište Hrvatskog nacionalnog vijeća 1. rujna odjekivalo je dječjim glasovima i vriskom veselih mališana. Svečani prijem prvaša koji će nastavu pohađati na hrvatskom jeziku bio je povod za okupljanje ovog veselog društva. Dvadesetu generaciju učenika čini 25 mališana u četiri škole: *Matko Vuković*, *Ivan Milutinović* u Subotici, *Vladimir Nazor* u Đurđinu i *Matija Gubec* u Tavankutu.

Ovom prilikom predsjednica HNV-a **Jasna Vojnić** čestitala je roditeljima i djeci na odluci, te ih podsjetila da su sada postali dio velike obitelji hrvatskih odjela. Također, naglasila je kako je iza cjelovite nastave veliki sustav podrške, od Republike Hrvatske, Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Veleposlanstva, županija, općina i gradova u Hrvatskoj do Udruge *Naša djeca*, HPD-a *Bela Gabrić* i DSHV-a.

Dobrodošlicu prvašima poželjeli su i prijatelji starijih razreda, koji su skupa s učiteljicama priredili prigodan program, a svečanosti su doprinijeli i tamburaši – članovi HGU-a *Festival bunjevački pisama*. Ovome događaju nazočili su i predstavnici hrvatske diplomacije u Srbiji i DSHV-a.

Prvaši su ovom prilikom dobili komplet udžbenika, poklon bon u vrijednosti od 10.000 dinara, kao i prigodne darove. Darove je djeci uručila i Udruga *Naša djeca* koja od početka nastave na hrvatskom jeziku pruža podršku sustavu obrazovanja.

Ž. V.

XIV. Etnokamp u znaku igre... igre za sve!!!

110 djece
65 volontera
5 dana
26 radionica
1 izlet
mnogo igre, zajedništva i sreće... za sve!!!

Samo su neke od znamenki i detalja XIV. Etnokampa koji je Hrvatska čitaonica u suradnji s Gradskom knjižnicom Subotica organizirala od 9. do 13. kolovoza.

Ovogodišnji etnokamp je bio u znaku igre. Od one tjelesne, mentalne, duhovne, plesne, dramske, tradicijske, glazbene, kuharske, društvene... Igralo se, pjevalo, plesalo, glumilo, kuhalo, sviralo, recitalo, radilo, razgovaralo, a najviše družilo. Bio je ovo još jedan nezaboravni Etnokamp.

Čovječe ne ljuti se, Šickanje, Domine, Tangram, Šah, Pogodi tko sam? (s likovima hrvatskih velikana), *Lutke od papira, Izbacivač loptica, Tetris, Igra memorije, Pripovijetka iz škrinje*... samo su neki od naziva igara koje su sudionici izradili sebi u ovogodišnjem Etnokampu, a koje će ove jeseni i zime lijepo okupiti ukućane ili prijatelje na druženje.

Ovogodišnji Etnokamp pomogli su Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Grad Subotica i Hrvatsko nacionalno vijeće, kao i brojni drugi sponzori i donatori.

B. I.

Veliki pljesak - nagrada izvođačima

Smotra dječjih pjevača i zborova, XVII. po redu, održana 10. rujna u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, okupila je 17 vokalnih solista osnovnoškolskog uzrasta.

Gotovo 50 izvođača, predstavilo se subotičkoj publici, a budući da Smotra nije natjecateljskog karaktera, svim izvođačima nagrada je bila pljesak, te po koji cvijet, čokolada... i jedno veliko bravo! Bez previše straha i treme uživali su u tome što mogu poput odraslih stati na scenu, te pjevati i svirati. Svi oni nastupili su u pratnji Dječjeg tamburaškog orkestra Hrvatske glazbene udruge *Festival bunjevački pisama*, pod dirigentskom palicom prof. **Mire Temunović**. Pjevali su pjesme po vlastitom izboru i to one tradicijske ili pisane namjenski za Festival ili Smotru.

Na ovogodišnjoj Smotri nastupili su: **Marija Vukov, Anastazija Kovač, Marta Vukmanov Šimokov, Marijan Ivanović Radaković, Magdalena Kujundžić, Luka Mamužić, Roko Piuković, Sara Vojnić Hajduk, Lana Gabrić, Katarina Vukadinović, Petra Ivković Ivandekić, Josip Mamužić, Ema Ivković, Filip Ivković Ivandekić, Mila Rukavina,**

Matea Dulić i Jakov Vukov, a posljednju točku, koja je sada već postala himna Smotre, pjesmu *Subotica* izveli su svi izvođači skupa. Kako je pravilo da na Smotri mogu sudjelovati učenici osnovne škole, tako su i voditelji bili njihovi vršnjaci **Lana Šarčević i Marijan Rukavina**.

Uspješnom nastupu svih izvođača prethodili su mjeseci vježbanja, što tamburaša, što solista, a zadnjih nekoliko tjedana i skupne probe, te možemo zaključiti kako ovdje osim pjesme i sviranja nije nedostajalo niti druženja.

Ž.V.

Zoran Pongrašić, Marijana Jelić:

Što sve mogu sa svojih šest nogu

Poznajete li osobe koje u svemu vide nešto dobro? Dobro ih je imati u svojem okruženju. Oni zrače pozitivnom energijom i uz njih ne možeš niti biti drukčiji. A tada je, složiti će te se, život mnogo ljepši. Takva je i djevojčica iz slikovnice *Što sve mogu sa svojih šest nogu*. Ona ne može hodati, nalazi se u invalidskim kolicima, ali ona svoje stanje doživljava više kao prednost pred svojim prijateljima nego kao vlastiti hendikep, pa kaže: »Svi moji prijatelji imaju dvije noge, a ja ih imam šest, i oni mi zavide.« A znaš li što još kaže: »Ne znam zašto uvijek pogode gdje sam kad se igramo skrivača. Ali kad se igramo lovice ja se nikad ne umorim.« Ova djevojčica u kolicima neodoljivo podsjeća na *Pollyannu*, poznati dječji klasik o djevojčici koja je tražila radost u svakoj situaciji. Trebali bismo svi učiti od nje.

stiholjupci

Kakvu kome knjigu

Zamislite kad bi svi u školu pošli –
I oni što trče na četiri noge,
I oni što ih nose krila –
Kakva bi to čudna škola bila!

A kakve bi im knjige tek morale biti?

Je li, maco, knjigu bi trebala i ti?
– Da, za me i moga sivoga kolegu
treba knjiga u kojoj se miševi legu.

A ti, bijeli golubane?
– Meni takvu knjigu gdje je svako slovo
zrno pšenično il' zrnice makovo.

A ti, medo bundoviću?
– Meni knjigu gdje je svaki red
mirisan i sladak med.

A ti, sovo noćobdijo?
– Pa znaš da po mraku, čita teta sova,
zato – crnu knjigu i svjetleća slova.

A ti, rače natražnjače?
– Meni trebaju samo knjige naške,
gdje su riječi i slova unatraške.

A ti, zeko zekoviću?
– Moja knjiga, to mi je davna želja,
da ima listove od kupusa i kelja.

Za takve knjige ne vodite brige!
Sve ćete dobiti,
Čim na hrastu
Počnu prvi šarani da rastu.

Grigor Vitez

Ana i ajziban

Naša se Ana kad je bila mala zdravo bojala ajzibana. »Oće Ana u aptike, neće u ziban« – tako je ajmečila da se cila avlija orila! Digod je ona čula da se ide ajzibanom daleko daleko daleko, čak mož vidit prave arslane! Ana se zdravo poplašila – mala je bila – i ni čut da u ajziban uđe!

Narasla je naša Ana – više je ne mož tako lako poplašit! Iđe sad ona i ajzibanom i avijonom – ona je književnica. Nek joj samo amišne aspide zavide i zato je zovu ajkačom – ona putuje i piše pripovitke koje rado štiju i mladi i stari.

AJZIBAN – željeznica, vlak

APTIKE – laka kola s oprugama (»federima«) za svečane prigode

AVLIJA – dvorište

AJMEČIT – 1. kmečati, plakati/cmizdriti, 2. oštrije odbijati

ARSLAN – lav

AVIJON – zrakoplov

AMIŠAN – pohlepan, sebičan, lukav

ASPIDA – 1. ljutica zmija otrovnica, 2. zla žena, oštrokonda,

AJKAČA – žena koja zbog skitnje zanemaruje poslove i dom

ŠTIOC – čitatelj

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Rod imenica

Imenice u hrvatskom jeziku mogu biti muškog, ženskog i srednjeg roda. Kojeg su roda, procjenjujemo najčešće riječima *taj* za muški rod, *ta* za ženski rod i *to* za srednji rod, ako su imenice u jednini. Skraćenica za muški rod je m.r., za ženski rod ž.r., a za srednji rod s.r. Međutim, nekim imenicama je ponekad teže odrediti rod jer postoji samo množina tih imenica. One imaju latinski naziv *pluralia tantum*, a takve su imenice npr. hlače, škare i dr. Tim imenicama onda određujemo rod na temelju riječi za množinu – *ti* za muški rod, *te* za ženski rod i *ta* za srednji rod. Dakle, te hlače = ženski rod, te škare = ženski rod.

Odredi rod sljedećim imenicama. Na lijevu stranu napiši kratice.

knjiga – _____

vrata – _____

pas – _____

selo – _____

narukvica – _____

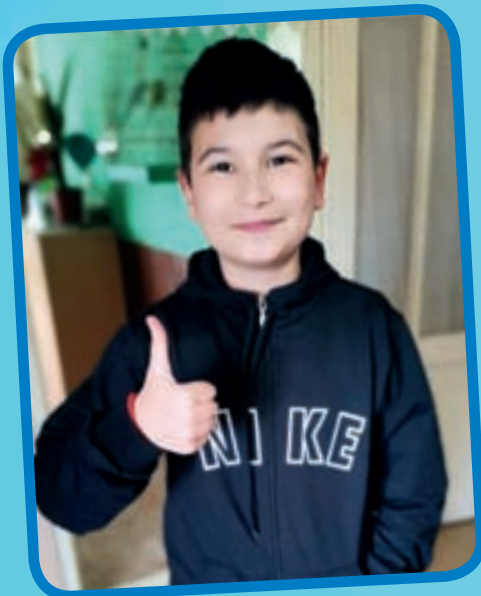
UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Aleksa Šantor**

Učenik sam petog razreda OŠ 22. oktobar u Monoštoru.

Obitelj: tata **Dino** (36), mama **Jasenska** (31), djed **Ivan** (58), baka **Snežana** (48), tetka **Suzana** (24) i braća **Nemanja** (8) i **Ivan** (3).

Izvanastavne aktivnosti: rukomet

ILI – ILLI:

slano / slatko
kompjutor / društvena igra
tenisice / cipele
meso / povrće
dan / noć
pješačenje / bicikl
jabuka / kivi
crvena / plava
film / knjiga
voće / čokolada
tamburaši / rokeri

tjelesni / matematika
pizza / šnicla
kemijska / olovka
čokolada / vanila
gazirano / negazirano
pas / mačka
selo / grad
odbojka / rukomet
kazalište / film
trenirka / traperice
sport / folklor

PREPORUČAM:

knjiga:

Mato Lovrak:

Družba Pere Kvržice

pjevač/grupa:

Crvena jabuka

pjesma:

Dino Merlin:

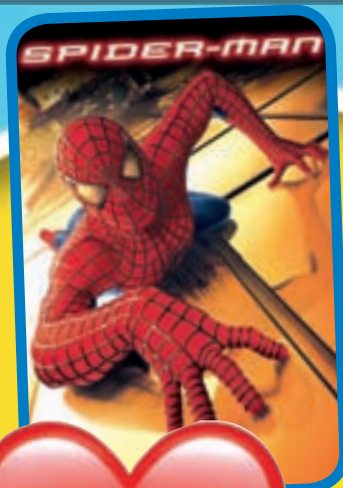
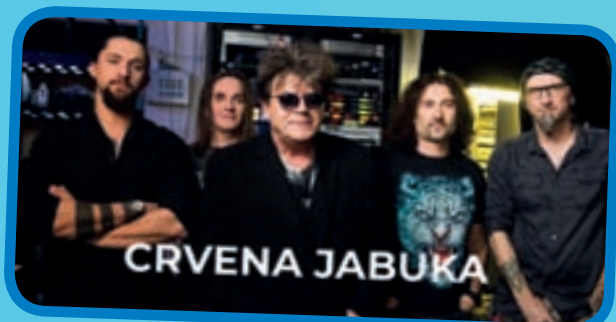
Jedan dan, jedna noć

film:

Spiderman

kompjutorska igrica:

Muck

Volim: ljeto
Ne volim: zimu

Hrckovi ekolozi, gdje ste?

Spašavamo more (razina prva)

Voliš li more? Ih, tko ne voli? Kako smo sretni dok putujemo i prvi put vidimo more – gotovo jednako kao što nas uhvati neka mala tuga kad idemo doma i roditelji kažu: »Baci pogled il' pusu moru – poslije ove dionice ceste ga ne vidimo više do sljedeće godine!«

Zanimljiva činjenica: vole ga i sve morske životinje. Njima je, u biti, more sve! Voljeni dom, izvor hrane, sve na svijetu. Morske životinje more vole i vjeruju mu i ono im život znači.

Loša vijest: Znaš li da svjetska mora i oceani više nisu prekrasne oaze bioraznolikosti, već postaju velike kante za plastični otpad? U posljednjih 30 godina proizvodnja plastike dosegla je vrhunac. Svu tu plastiku ljudi nakon uporabe najčešće odmah bacaju – što proizvodnju još potiče. Plastična vrećica – ako ju ne odnese vjetar daleko do neke rijeke pa u more – iz kante ide na deponij, odakle opet stiže u zemlju ili neku vodu. Smeta prirodi – plastičnu vrećicu morske kornjače zamjene meduzama koje su im hrana. Oko 270.000 tona plastike pluta oceanima i morima i ugrožava gotovo 700 vrsta morskih organizama. Štetna plastika truje i nas ljude kad jedemo ribu i plodove mora...

Dobra vijest: svatko od nas prirodoљubaca može učiniti nešto dobro za cijeli naš planet!

Može biti u ekipi super heroja koji svaki dan čak i od doma – spašava Zemlju! Počnimo!

Zadatak 1: NE KORISTI/NE BACAJ PLASTIČNE VREĆICE

Nosi sa sobom uvijek malu platnenu vrećicu (»ceger«) i u njoj nosi stvari iz trgovine. Imamo savjet kako da te platnene vrećice doprinesu tvom super modernom looku: u prilogu je slika kako od omiljene, ali okraćale majice treba napraviti zgodnu i laganu platnenu torbu. Ne pusti pokušati!

Kad u trgovini prodavačica upita: »Vrećicu želite?« hrabro kaži: NEĆU VREĆU, IMAM CEGER. I, da! Jedna vreća manje u moru! Kornjača ti maše i zahvaljuje! Prešli ste prvu razinu – nastavljamo?

Vesna Huska

Ljubica Kolarić-Dumić

Ljubica je učiteljica. Ona je i spisateljica za djecu i odrasle. Rođena je 1942. godine u Kukujevcima, u Srijemu. U svom rodnom mjestu završila je osnovnu školu, a gimnaziju u Vinkovcima. Hrvatski jezik i književnost studirala je u Rijeci i Zagrebu.

U djetinjstvu – tri želje

U zbirci pripovijedaka za djecu koju je tiskala NIU Hrvatska riječ, *Uz baku je raslo moje djetinjstvo*, svoje je želje Ljubica stavila u lik Zlatice:

– Željela bih biti učiteljica, glumica i ostati kod kuće!

Prva joj se želja ostvarila – postala je učiteljica u Rijeci i radila s djecom do svoje mirovine više od četrdeset godina!

Velika ljubav prema djeci

Iako nije ostala kod kuće, nije bila glumica, naša je Ljubica bila potpuno posvećena djeci: u nastavi, u literarnim, novinarskim i scenskim skupinama, hrvatskomu jeziku, književnosti, glazbi i scenskoj umjetnosti. Priređivala je glazbeno-poetske recitale za školske priredbe i za mnoga natjecanja. Otkrivala je nadarene učenike i nastojala razvijati njihove talente.

Pjesnikinja za djecu

Ljubica Kolarić-Dumić je napisala veliki broj pjesama, što za djecu što za odrasle. Do sada joj je tiskano dvadesetak knjiga i slikovnica s notnim zapisima i nosačima zvuka. Uglazbljeno joj je više od šezdeset pjesama za djecu, a možemo ih slušati u izvedbi dječjih skupina na društvenim mrežama (YouTube, Facebook).

Pjesme i priče uvrštene su joj u čitanke za hrvatski jezik i udžbenike glazbene kulture za osnovnu školu, te desetak leksikona i antologija. Objavljuje u mnogim knjigama, časopisima, zbornicima, novinama, kalendarima, drugim glasilima i na nosačima zvuka.

I u Subotici su joj tiskana djela, pa se u našim knjižnicama mogu naći: *Uz baku je raslo moje djetinjstvo*, *Igrajmo se radosti* te slikovnica *Čudnovata godina*. Ima tu i drugih knjiga, među kojima je omiljena slikovnica *Ja se mraka ne bojim*.

Potražite ih i čitajte!

Nagrade

Književnica Ljubica je članica Društva hrvatskih književnika i Matice hrvatske. Dobitnica je Godišnje nagrade Grada Rijeke za 2006. godinu i Nagrade za životno djelo na području književnosti *Balint Vujkov Dida* Hrvatske čitaonice Subotica (2016.).

Simboli - KRIŽ

Sigurno znate da je križ najizrazitiji i najrašireniji kršćanski simbol. Dok je za ljude rimskoga carstva križ bio sprava za mučenje, znak poniženja, sramote i smrti, za kršćane je on postao znakom Kristove slave i drvom novoga života. Isus nas je otkupio svojom smrću na križu.

Postoje razne veličine križeva. Tako su neki postavljeni na vrhu katedrale ili brda, crkvenim zvonica-ima ili raskršćima, a drugi su toliko mali da ih možemo nositi oko vrata ili ruke.

Križeve možemo vidjeti i na oltarima, sprovodima, procesijama, a krase i naše domove.

Vjernici čine znak križa na sebi na početku molitve ili svete mise, prije jela, pred važne događaje ili kada su u opasnosti. Uobičajeno je štovanje križa naklonom glave.

Pred vama se nalazi pet različitih križeva. Pomoću tablice otkrijte njihove nazive.

2	9	16	13	5	18	5	9

15	2	11	5	9	17	8	5

18	1	13	3	10	2	15	1	14	17	8	5

7	2	7	5	9	17	8	5

13	2	17	4	12	18	1	11	2	15	5	

E	A	U	C	I	O	P	K	N
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Z	T	V	R	M	L	D	S	J
10	11	12	13	14	15	16	17	18

Rješenje za križeve:
ANDRIJIN, LATINSKI, PAPINSKI, JERUZALEMSKI I RASCVJETALI

U donjem desnom kutu nalazi se dio slike. Počev od ovoga, pa tako u naredna tri broja na istom mjestu ćete pronaći po jedan dio slike. Potrebno je sakupiti sve dijelove (4) i složiti sliku, te ju poslati na Hrckovu adresu (NIU Hrvatska riječ s naznakom »Za Hrcka«, Trg cara Jovana Nenada 15/2). Slijedi nagrada.

Neka nova kemija

SCENA PRVA: Rujan je počeo sasvim dobro – nakon Sarinog, a poslije i Jurinog i Mariovog zajedničkog rođendana (baš je bila moćna kombinacija društva!), Sara i Jure su se opet počeli družiti. Malo po malo, Jurine igrice s Ksenijom dospjele su u drugi plan, a Sara se prilično »ohladila« od Kristijana jer je napokon priznala sebi da on ima curu (neku »opaku« Lenu, s gel noktima i čeličnim osmijehom – neka, popustit će mama za nokte i iskrivit će se i njoj zubi i ofarbat će se u plavo i počupati obrve i... bit će i ona jednom COOL!). Malo više cool se osjećala od kad joj je Jure priznao da sluša njezine snimke recitiranja i da joj se zbilja divi, čak bi se volio pridružiti na sek-ciji – a poslije mogu i šetati.

SCENA DRUGA: Rujan je promjenljiv – već treći tjedan oblaci su se nadvili nad jesenskom idilom: Sara je dobila dva iz kemije iz »blica«, sestra Petra joj je došla doma jer nije dala uvjet za faks i odlučila tražiti posao, a mama – mama mora na operaciju žuč! Kod Jure, mama i tata se u posljednje vrijeme sve češće ne slažu i iza zatvorenih vrata spavaće sobe svađaju, pa Jure uistinu brine je li njihov ponovni pokušaj nakon rastave bio samo – pokušaj? U ušima mu, premda prigušuju glasove, odjekuje: »Ti se nikada nećeš pro-

mijeniti! – Jesi li pokušala jednom pogledati sebe kakva si? – Ne znam kako sam ikad mogla vjerovati da nešto osjećaš za mene... – Kada bi me mogla samo jednom pokušala razumjeti, a ne samo kritizirati...«

SCENA TREĆA: Poslije škole idu opet doma skupa. Tada sve nestaje. I Mia i Ksenija i Kristijan i Lena. I obiteljske svađe i bolesti i neuspjesi. Nekako u posljednje vrijeme stanu dovoljno daleko od zgrade da ne sretnu ni roditelje ni susjede ni drugare, čak pokraj dječjeg igrališta. Pod svjetlom ulične rasvjete stoje i pričaju. Nekad i sjednu na nogostup kad znaju da doma nema nikog da im pravi problem zbog kašnjenja. Tad je najslađe. Jure džentlmen-ski skine svoj duks i dok pomaže Sari da ga ogrne, slučajno joj pomiluje rame i dotakne onu nestašnu kovrčicu. Ta kovrčica pod njegovim prstima proizvode osjećaj nalik elektricitetu, a njene oči tada dobiju osobit sjaj. Neka nova kemija se događa tada...

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Ljubitelji naše lijepe Vojvodine, jeste li spremni za novu sezonu pitalica? Provjerite svoje znanje i doznajte zanimljivosti o Vojvodini. Uživajte!

1. U kom stilu su građene većina zgrada u Subotici?

- a) secesiji
- b) baroku
- c) rokokou
- d) renesansi

Gradska kuća, Sinagoga i mnoge druge poznate palače u Subotici građene su u istom prepoznatljivom stilu koji je inspiriran prirodnim oblicima i stukturama, a karakterizira ga kitnjast i floralan stil, inače tada popularan u mnogim zemljama.

3. Kome je posvećena katedrala u Vršcu?

- a) Svetom Marku
- b) Josipu Radniku
- c) Svetom Gerhardu
- d) Svetom Petru

Velebna rimokatolička katedrala u Vršcu zidana je od 1860. do 1863. godine i danas predstavlja jedan od najreprezentativnijih objekata u gradu. Projekt se do detalja oslanja na srednjovjekovnu gotičku kulturu. Enterijer crkve bogato je opremljen izrezbarenim namještajem, urešen zidnim i oltarskim slikama, vitrajima i skulpturama.

2. Na obali koje rijeke se nalazi grad Senta?

- a) Dunava
- b) Tise
- c) Begeja
- d) Save

Jedan od najstarijih gradova u Vojvodini nalazi se u Sjeverno-banatskom okrugu. Prvi puta se spominje 1216. godine i razvija se zahvaljujući pogodnom geografskom položaju, odnosno na važnom prijelazu preko rijeke.

4. Koliko potoka ima Ruma?

- a) jedan
- b) dva
- c) tri
- d) četiri

Rumski potoci (Borkovački, Kudoški i Jele-nački) nalaze se i na grbu grada Rume. Početkom sedamdesetih godina prošloga stoljeća u neposrednoj blizini Rume izgrađeno je i umjetno Borkovačko jezero, koje se akumulira iz istoimenog potoka.

VOĆNA PREPIRKA

JE POČELA, A S NJOM I ONO DOSADNO PITANJE: „ŠTO PONIJETI ZA UŽINU?“ LUCIJA STALA JE S PRED I UPITALA IH: „VOĆKICE DRAGE, VITAMINI MILI, TKO BI HTIO U BITI?“

: „UZMI MENE JER SAM SLASNA I U PEKMEZU SAM KRASNA!“

: „JA SAM FINA KAO MED I MEDO KAŽE DA SAM ZA **5**!“

: „RUMENA SAM, ZDRAVA FINA TKO ME JEDE ZDRAVLJE IMA!“

: „CRNO ILI BIJELO, MINERALA IMA DA KRV BOLJE STRUJI, TI POKAŽI SVIMA!“

LUCIJA JE SADA U DILEMI BILA, I OD SVAKE VOĆKE PO MALO STAVILA. U ŠKOLI NA ODMORU VESELO JE BILO UŽINA SE DJELILA, RADO I SA SVIMA. VITAMINI SLOŽNI S ĐACIMA SE DRUŽE, DA SVI ZDRAVI BUDU I DA ŽIVE DUŽE!

HAJDEMO SE UPOZNATI

KAO I NA POČETKU SVAKE VRTIĆKE – ŠKOLSKE GODINE, ŽELIMO UPOZNATI SVE ČITATELJE S VRTIĆKIM SKUPINAMA. VRTIĆI KOJI RADE NA HRVATSKOME JEZIKU PRILIČNO SU POPUNJENI. NOVA DJECA NA STARIM ADRESAMA POHAĐAJU SLJEDEĆE VRTIĆE:

VRTIĆ: *PETAR PAN TAVANKUT*
ODGOJITELJ: **NENAD TEMUNOVIĆ**
ZABAVIŠTE – MJEŠOVITA SKUPINA: *LEPTIRIĆI*
BROJ: 10 DJECE

VRTIĆ: *MARIJA PETKOVIĆ – BISER*
ODGOJITELJICE: **DEJANA BALAŽEVIĆ-RUDIĆ** I **BILJANA MRĐANOV**
OBDANIŠTE – DVIJE MJEŠOVITE SKUPINE: *CVJETIĆI* I *PAČIĆI*
BROJ DJECE: 29
ODGOJITELJICE: **MIRJANA VUKMANOV ŠIMOKOV** I **NADA GABRIĆ**
SKUPINA JASLICA I I II: *ZVJEZDICE*
BROJ DJECE: 24

VRTIĆ: *MARIJA PETKOVIĆ – SUNČICA*
ODGOJITELJICE: **EMINA KUJUNDŽIĆ** I **MARINA PIUKOVIĆ**
STARIJA SKUPINA – NAJSTARIJA: *CVJETIĆI*
BROJ DJECE: 29
ODGOJITELJICE: **MARINA IVANKOVIĆ RADAKOVIĆ** I **MARIJA SKENDEROVIĆ**
MLAĐA SKUPINA – SREDNJA: *PAČIĆI*
BROJ DJECE: 23

VESELI ZADACI

Riješi rebuse:

Rješenje: _____

Rješenje: _____

Križaljka:

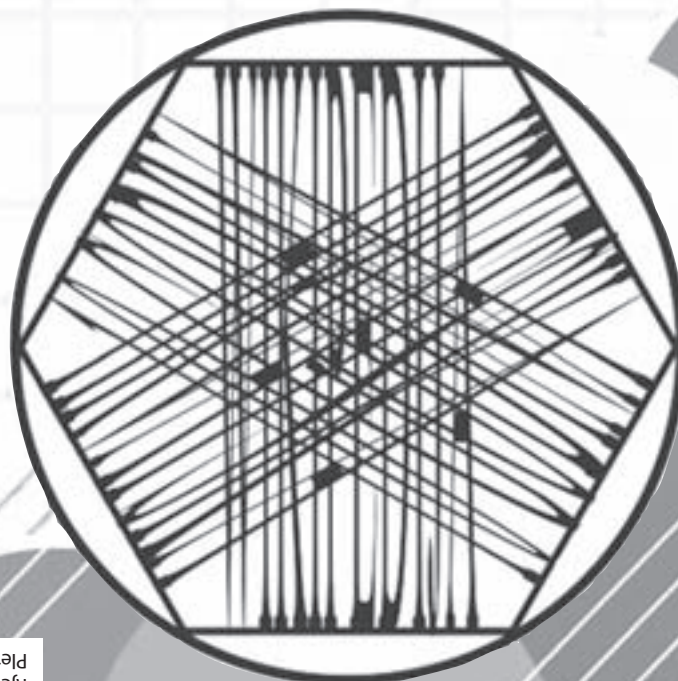
IZ ŠKOLSKIH
KLUPA

Pronađi 10 razlika

Pletenica -----

Nacionalni kviz za poticanje čitanja 2021.

Šest autora traži čitatelja

U okviru *Mjeseca hrvatske knjige* Knjižnice grada Zagreba, Hrvatski centar za dječju knjigu te Odjel za djecu i mladež s Mediotekom i Gradske knjižnice organiziraju Nacionalni

kviz za poticanje čitanja za učenike osnovnih škola u Hrvatskoj u kojem posredstvom Gradske knjižnice Subotica sudjeluju i učenici iz Subotice i okolice.

U fokusu su hrvatski autori u *Godini čitanja*, a moto je *Ajmo hrvati se s knjigom!* Središnji program manifestacije nosi naziv *Šest autora traži čitatelja*, a odabrane su sljedeće knjige:

Danijela Pavlek: *Knjiga recepta za pilotiranje kroz djetinjstvo* (ilustracije **Vanda Čižmek**)

Mladen Kopjar: *Moj tata Indijanac* (ilustracije **Davor Pavelić**)

Ivana Adlešić Pervan: *Učim letjeti, a nemam krila* (ilustracije **Branka Hollingsworth Nara**).

Dragi osnovci, uz online izvore informacija otkrij zanimljivosti o 3 knjige, 3 pisca, 3 ilustratora, 3 žanra.

Kviz se može riješiti do 22. listopada 2021. godine.

Za dodatne informacije pratite Hrcbove stranice u tjedniku te mrežnu i FB stranicu Gradske knjižnice Subotica.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Nacionalni park *Plitvička jezera*

Nagrađeni detektivi:

Hana Dekić – OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Katarina Vuković – OŠ *Avram Mrazović*, Sombor
Leon Kovač – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Jakov Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
David Cvijanov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Teodora Gorjanac – OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Marija Lulić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Roko Vojnić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Nina Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Petra Pirša – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nagradno pitanje: Što znači riječ AJZIBAN?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

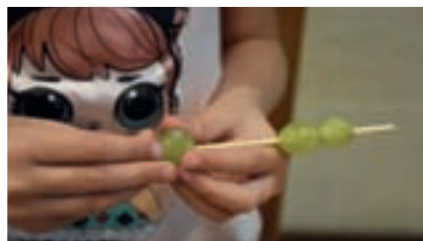
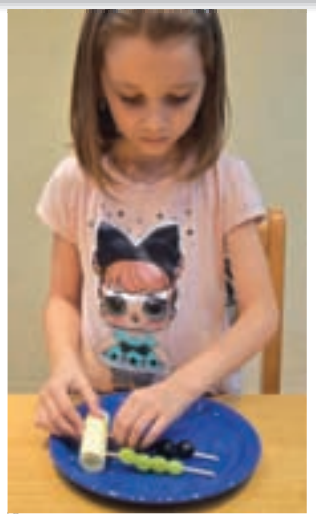
Tinaračunaljka

Prpriema:

1. Očistite dvije banane i izrežite dva parčeta. Po potrebi ih poravnajte, odnosno izrežite dijelove banane da se dobiju dva ravna stupa računaljke.
2. Oprati bijelo i crno grožđe i nanizati na štapiće od ražnjića posebno zrna bijelog i zrna crnog grožđa.
3. Ražnjiće s grožđem spojiti s bananama i napraviti računaljku.

Dobar tek!

Tinaračunaljku je za vas pripremila **Valentina Šarčević**. Valentina je učenica prvog razreda OŠ Matko Vuković u Subotici. Voli pisati i računati (pa i na Tinaračunaljki), crtati i usisavati.

Vrijeme priprave:
6 minuta

Potrebni sastojci:

banana

štapici za ražnjiće

crno grožđe

bijelo grožđe

Moj kućni ljubimac

Moja naj životinja

Roko Piuković, učenik 3. c. razreda OŠ *Ivan Milutinović* redovito posjećuje ZOO-vrt, a njegova naj životinja koju je tamo upoznao je ORAO. Ako se malo poigrate slovima, vidjet ćete da ROKO i ORAO imaju tri od četiri zajednička slova. Na pitanje što je važno znati o orlu, Roko je odgovorio:

POTJEČE: iz Afrike i Euroazije iz obitelji jastrebava
IZGLED: visina od 40 do 100 cm, težina od 500 g do 6,7 kg.

Orao ima snažan kljun i kandže. Ima i jako dobar vid. Raspon krila mu je do 2,5 m.

Perje mu može biti u smeđoj, sivoj i crno-bijeloj boji.

ŽIVI: Svuda po svijetu, a kod nas u Srijemu i na Fruškoj Gori. U Hrvatskoj u Dalmaciji i na Velebitu.

HRANA: hrani se lastama, drugim pticama, kornjačama, ribama, miševima, patkama.

VRSTE ORLA: suri orao, orao krstaš, orao zmijar, orao šetkavac.

M. P.

Mali šef: Obiteljski posao

U nastavku braća Templeton – Tim i njegov mlađi brat Ted – odrasli su ljudi te su se udaljili jedan od drugoga. Tim je oženjen, postao je otac i prava kućanica. Ted je šef u velikom investicijskom fondu. U njihov život ulazi novi **Mali šef** s revolucionarnim *I can* stavom koji će ih ponovo spojiti i pokrenuti novi obiteljski posao. Tim i njegova žena, Carol koja je šef u kući, žive u predgrađu sa super pametnom sedmogodišnjom kćerkom Tabithom, i preslatkom bebom Tinom. Tabitha, koja je prva u svom razredu na Acorn Centru za obrazovanje mladih, idealizira ujaka Teda i želi postati kao on, ali Tim se boji da radi previše te da će izgubiti normalno djetinjstvo i odrastanje.

Avanture obitelji Bigfoot

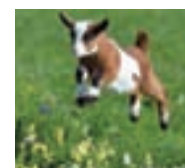
Nekoliko mjeseci nakon njihovog ponovnog susreta, životinje i ljudi žive sretno, a Adam se polako navikava na svoje nove moći. Sve dok ih njegov otac ponovo ne odluči napustiti kako bi spasio dolinu prljavih poslova naftne tvrtke X Tract. Shelly, Adam, Wilbur i Trapper odluče krenuti za njim i istražiti što se zapravo tamo događa...

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi:
 BIK, PRASICA, PURA, KOBILA, ŽDRIJEBE, KOKOŠ, PAPIGA, HRČAK, KONJ, JARE, KRLETKA, TOR, GOLUB, MED, STAJA,
 RIBICE, PERAD, TELE.
 Preostala slova dat će konačno rješenje. Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerkе.

R	D	E	B	E	J	I	R	D	Ž
S	O	E	U	B	A	J	A	T	S
B	O	T	M	T	B	U	L	O	G
E	I	K	A	Č	R	H	A	K	K
Š	L	K	I	C	Č	L	R	O	A
D	O	E	K	A	I	L	Nj	J	G
A	P	K	T	B	E	S	A	D	I
R	U	A	O	T	N	R	A	I	P
E	R	K	K	K	E	C	A	R	A
P	A	A	E	C	I	B	I	R	P

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Povežite linijom slike poznatih građevina u svijetu s nazivom grada u kojem se nalaze:

NEW YORK

MOSKVA

PARIZ

ATENA

PIZA

BERLIN

U tabelu pored povijesnih osoba upiši naziv države odakle potječu:

Albert Einstein

Thomas Alva Edison

Ludwig van Beethoven

Frédéric Chopin

Cristoforo Colombo

Leonardo da Vinci

Julije Cezar

Leonardo da Vinci (1452. - 1519.), umjetnik, kipar, arhitekt	
Julije Cezar (100. - 44. godine p.n.e.), vojskovođa i diktator	
Napoleon Bonaparte (1769. - 1821.) general, car i vojskovođa	
Ludwig van Beethoven (1770. - 1827.), skladatelj	
Cristoforo Colombo (1451. - 1506.), moreplovac 1493. god. otkrio Ameriku	
Thomas Alva Edison (1847. - 1931.), 1880. godine izumio el. sijalicu	
Mahatma Gandhi (1869. - 1948.), mislilac i borac za samostalnost	
Albert Einstein (1879. - 1955.), fizičar	
Frédéric Chopin (1810. - 1849.), skladatelj za klavir	
Kleopatra (70. p.n.e. - 30. p.n.e.), kraljica vrlo moćnog kraljevstva u Africi	

Kleopatra

Napoleon Bonaparte

Mahatma Gandhi

POLJSKA, ITALIJA, EGIPAT, AUSTRIJA, MAĐARSKA, FRANCUSKA, TURSKA
VATIKAN, SLOVENIJA, NJEMAČKA, AMERIKA, MALTA, INDIJA, ŠPANJOLSKA.

ŠKOLSKE ŠALE

Prozvaio nastavnik Marinu u školi i pita:

- Reci mi jednu poslovicu.
- Bez alata nema zanata.
- Bravo Marina, reci nam još jednu poslovicu.
- Pametnom je i jedna dosta.

Pita učiteljica Martina od kojeg povrća idu suze na oči?

Martin odgovara:

- Od patlidžana.

Učiteljica: – Kakvog patlidžana, valjda od luka?

Martin: – Je li vam se ikad desilo da vas netko udari patlidžanom u glavu?!

Voćni sudoku. Docrtaj voćku koja nedostaje, pazi da u svakome rijetku budu sve četiri voćke.

I ponovo počela škola...

Broj 76

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar

Tikvicki

